

TEKST ELS QUAEGBEUR FOTOGRAFIE DANIEL COHEN

Bart Lubbers (48) is ondernemer in hart en nieren. Na het opzetten van horeca en krant *Metro* investeert hij nu in oplaadpalen voor elektrische auto's. 'De truc is je ideeën zo uit te voeren dat de kans groot is dat ze lukken.'

'IK DWING MEZELF VOORUIT TE DENKEN'

Bart Lubbers zit op het terras van De Pont, zijn café in Noord. Honderd meter verderop zit het Tolhuis. Ook van hem. 1,9 kilometer verderop bevindt zich restaurant Wilhelmina Dok. Ook van hem. Zo'n 4,4 kilometer daarvandaan kun je binnenlopen bij bioscoop De Uitkijk. Eveneens eigendom van Lubbers. Overgenomen nadat hij tijdens het wachten bij de zwembad van één van zijn vier kinderen in *De Mug* had gelezen dat de vorige eigenaar wilde verkopen.

Kinderboekwinkel Helden en Boeven is in westelijke richting 3,8 kilometer ver van de bank waarop hij nu zit. Achttien jaar geleden was dat de eerste onderneming die hij begon, samen met zijn vrouw Marieke Oomen, die ook de huisstijl van de restaurants bedacht. Aanvankelijk in een voormalig drugspan op de

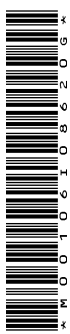
Nieuwmarkt. Later verplaatst naar de Bosboom Toussaintstraat, onder meer omdat ze van de gemeente geen kinderfilms meer mochten vertonen in het oude pand. Te gevaarlijk.

Een slordige 85 kilometer verderop is Breesaap BV gevestigd, de Rotterdamse investeringsmaatschappij van oud-premier Ruud Lubbers, zijn vader. Bart Lubbers is daar tegenwoordig directeur van. Het geld dat Breesaap investeert in eigen en andermans zakelijke avonturen komt voor een deel uit Hollandia, het bedrijf dat sinds de jaren zestig van de vorige eeuw in handen is van de familie Lubbers.

In 1999 begon Bart Lubbers met succes de gratis krant *Metro*, in een joint venture met het Zweedse moederbedrijf. In 2005 verkocht hij zijn aandelen weer terug aan de Zweedse uitgever in Stockholm, 1422 kilometer rijden

vanaf zijn monumentale houten huis aan het Noordhollandskanaal. Een elektrische auto zou je een paar keer moeten opladen om er te komen. Dat kan nog niet. Maar het bedrag dat Lubbers aan de verkoop van *Metro* overhield, geeft hem ruim baan voor zijn jongste fascinatie: de aanleg van tweehonderd oplaadpunten voor elektrische auto's langs de snelwegen, om te beginnen in Nederland. Dit doet hij dan weer met zijn bedrijf *Fastned*, een samenwerking met Michiel Langezaal.

We zijn er nog lang niet – er is ook nog iets met een pensioenfonds en een staalconstructiebedrijf in Gorinchem – maar het punt is duidelijk: Bart Lubbers lijdt niet aan ondernemingsangst. Hij schuift een boekje over de tafel. *The Fastned Story* heet het. Uitgegeven in eigen beheer. "Wil je de Engelse of de Neder-



ROTTERDAM SCHOOL OF MANAGEMENT

BART LUBBERS

landse versie?" Hij grinnikt. Dat doet hij tijdens het gesprek om de haverklap. Grinniken, lachen, bulderen zelfs een paar keer. Terwijl het gesprek niet overdreven hilarisch is. Hij maakt ook niet de indruk dat hij zichzelf zo geestig vindt. Het is eerder of het voortkomt uit een sterk ontwikkeld relativeringsvermogen, terwijl hij de wereld toch heel serieus neemt. **Ogenschijnlijk valt er geen lijn te ontdekken in waar uw ondernemersoog op valt. Zit die lijn er wel in?**

"Nee."

U doet maar wat?

"Nou, er zijn wel een paar kleine dingen waarmee ik rekening houd. Een plan moet natuurlijk renderen. Anders blijft een onderneming simpelweg niet bestaan. Maar er moet ook schoonheid in zitten. Dan heb ik het niet zozeer over uiterlijkheden, maar vooral over wat een onderneming teweegbrengt. Ik vind het fijn als een plan een sociale gemeenschap in gang zet. Zoals Helden en Boeven destijds."

"Marieke en ik woonden op de Binnenkant. We werkten hard, Marieke bij een reclamebureau, ik bij een accountantskantoor. Vroeg in de ochtend vertrokken we en een uur of negen later doken we ons huis weer in. Contact met de buurt hadden we weinig. Dat beviel ons niet. Daarom zijn we een winkel begonnen, in kinderboeken. Daar ontstond net behoefte aan omdat er een omslag gaande was

rond de Nieuwmarkt: minder junks, meer jonge gezinnen. Verstand hadden we er verder niet van. We timmerden kasten, bestelden boeken en deden de deur open. Al snel begon het te lopen."

In Noord was u er ook vroeg bij, als eerste met een restaurant waar massa's Amsterdammers kwamen eten die het IJ nog nooit waren overgestoken.

"Wilhelmina Dok heeft ook geen ontstaansgeschiedenis van eindeloos wikken en wegen, hoor. Na de geboorte van ons eerste kind fietste ik een keer een rondje in Noord. Langs de oevers van het IJ zag ik een gebouw-tje staan. Grijs. Hek met prikkeldraad eromheen. Echt niets bijzonders. Toch trok het me aan. Ik kom oorspronkelijk uit Rotterdam. Daar heb ik gezien hoe de stad zich geleidelijk aan steeds meer naar het water draaide. Dat gaat in Amsterdam vast ook gebeuren, dacht ik. De eigenaar wilde het eerst niet verkopen. Ik ben twintig keer bij hem op de koffie geweest voor ik hem zover had. Daarna was het zo gepiept: verbouwinkje en al snel was Wilhelmina Dok wat het nu nog steeds is."

En Amsterdam keert zich inmiddels steeds meer naar het water.

"Ja, dat is een leuke ontwikkeling. Het weerspiegelt de manier waarop ik graag dingen doe. Ik hou ervan om van niets iets te maken. Geluk ontstaat als dingen lukken, zeg

ik altijd. De truc is dus je ideeën zo uit te voeren dat de kans groot is dat ze lukken."

Gaan de oplaadpunten u geluk brengen?

"Ik verwacht van wel, ja."

Rijdt u zelf elektrisch?

"In de stad rij ik elektrisch, met Car2go. Buiten de ring niet. Mijn vader wel. Hij heeft al vrij lang een elektrische auto. Vanaf het begin vond ik elektrisch vervoer een geweldige ontwikkeling, maar ik zag hem wel altijd thuis klooiën met die stekker en uitrekenen of hij het zou halen om ergens te komen. Dat moet toch handiger kunnen, dacht ik als hij mijn moeder weer eens moest bellen dat hij ergens was gestrand. Zo plantte het idee voor Fastned zich in mijn hoofd."

"Toen ik later een bericht las over een bedrijf in Delft dat snelladers ontwikkelde, heb ik meteen gebeld. Op de koffie. Geïnvesteerd. Als historicus van huis uit heb ik geen kaas gegeten van techniek. Ik bekeek het meer vanuit mijn Metro-achtergrond: er moet een dekkend distributienetwerk komen, anders heb je niets aan de techniek. We hebben een soort benzinstations nodig. En laten we er daar nou toevallig 250 van langs de snelwegen hebben staan, op grond van Rijkswaterstaat. Naast al die Esso- en Shellstations past nog makkelijk iets naast wat nou eens niet McDonald's heet. Ik wist meteen: dit is het moment."

U ging twintig keer op de koffie bij Rijkswaterstaat?

"Zoiets. Veel gebeld en aangedrongen in elk geval want natuurlijk deed men daar eerst moeilijk. Uiteindelijk kwam er een openbare inschrijving. Wij kregen 201 van de 250 stukken grond. Daar bouwen we nu oplaadpunten. Er staan er al tien en na de zomer komt er elke week eentje bij. We willen trouwens ook vijf à tien stations neerzetten langs de ring van Amsterdam."

Hoeveel elektrische auto's rijden er nu in Nederland?

"Ongeveer vijftienduizend. En dertigduizend hybride auto's. Nog heel weinig dus. Maar alle grote autofabrikanten bouwen nu fabrieken voor de massaproductie. Vanaf 2017 komen de grote getallen op gang. Dat geeft ons twee tot drie jaar de tijd om alles neer te zetten."

Heeft u een vooruitziende blik?

"Ha, was het maar zo simpel. Ik dwing mezelf wel vooruit te denken. Stel dat ik over tien jaar weer op deze bank zit, van welke uitvinding of ontwikkeling zou ik dan zeggen: shit, had ik dat maar bedacht tien jaar geleden. Die vraag stel ik mezelf vaak. Vervolgens moet je ook iets doen natuurlijk. En volhouden. Bij de uitvoering kom je als ondernemer eindeloos veel obstakels tegen, niet in de laatste plaats bureaucratie. Die is in Nederland niet mis."

Heeft u wel eens een plan gehad dat u niet uitvoerde en waarvan u nu denkt: shit?

“Jazeker. O, trouwens, leuk voor de Amsterdamse lezer, we gaan ook vijf à tien stations langs de ring neerzetten.”

Dat heeft u al verteld. Terug naar niet uitgevoerde plannen.

“Ik had ooit een idee voor een tweedehands Ikea. De Itwea. Zoveel mensen hebben hun huis vol staan met Billy’s, Sultans en andere standaard Ikeameubelstukken waar ze eigenlijk vanaf willen. De deal zou zijn dat wij ze gratis komen ophalen en ze dan in de Itwea aanbieden tegen bodemprijzen. Liefst in een hal naast de Ikea. Met goed lijkende Itwea-folders bij de ingang en de bekende routing waaruit nog nooit iemand is ontsnapt.”

Tweedehands Zweeds balletjes na afloop. Goed idee. Vindt u het niet eng om dit rond te bazuinen? Straks gaat iemand anders het doen.

“Dat is toch helemaal niet erg? Ideeën zijn er genoeg, het gaat erom dat iemand zich aan de uitvoering zet.”

Dat wilt u toch zijn? Stel dat u iemand in een dronken bui had verteld over die oplaadpunten en diegene is u vervolgens net voor. Met echt goede ideeën ben u vast niet zo open.

“Hoe meer oplaadpunten hoe harder het zal gaan met de markt van de elektrische auto’s. Ik zou blij zijn als meer mensen het op zich nemen ze neer te zetten.”

Ja, nu. Nadat u er 201 heeft binnen gehengeld. Is daadkracht iets wat je kunt leren?

“Dat weet ik niet, maar je kunt wel meer leren dan je denkt. Als je succesvol en zinnig wilt ondernemen helpt het om te oefenen in vrij denken. Niet te veel in stramien. En onderschat nooit hoezeer je onderneming afhankelijk is van de mensen met wie je werkt. Zij zijn doorslaggevend voor de voortgang.”

Kookt u wel eens?

“Ja. Hoezo?”

Bent u een kok die alles opruimt tijdens het koken zodat als het eten klaar is de keuken eruitziet als om door een ringetje te halen of laat u een slagveld achter?

“Bij het koken ruim ik op, maar dat is niet typerend voor mij. Eigenlijk maak ik altijd een puinhoop. Ik had het er laatst nog over met de vaders van school met wie we hier vaak koffie drinken na het wegbrengen van de kinderen. De meeste mensen kunnen pas helder nadenken als alles netjes is opgeruimd. Voor mij geldt het tegenovergestelde. Ik vind het fijn als de spullen op mijn bureau door elkaar liggen. Ik leef grotendeels in mijn hoofd. Het dagelijkse gaat een beetje aan me voorbij. De schaarse zit in de tijd om na te denken. Alles

BART LUBBERS
 4 december 1965
 Rotterdam

1971-1977
 Sint Bavo sint Jan school, Rotterdam

1977-1985
 Emmauscollege, Rotterdam

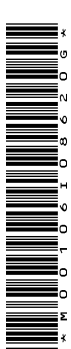
1985-1990
 Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht

1991-1993
 Rotterdam School of Management (1992 New York University)

1993
 Adviseur bij accountantskantoor Coopers & Lybrand

1994-heden
 Zelfstandig ondernemer en investeerder bij o.a. Metro (1999), restaurant Wilhelmina Dok en Filmtheater De Uitkijk

Bart is getrouwd, heeft vier kinderen en woont in Noord.



wat ik moet doen waarbij ik niet kan nadenken – zoals opruimen – vind ik tijdsverspilling. Aan de andere kant is opruimen het eerste wat je moet doen als je ongelukkig bent. Dat is nou echt een klusje waar je blij van wordt. Het is overzichtelijk en het loopt altijd goed af.”

Kun u niet in uw hoofd leven tijdens het opvouwen van de was?

“Ook wel, maar als ik wil nadenken, ga ik liever op mijn bed liggen. Volgens mij is opruimen ook vaak een excuus om iets anders te gaan doen. Tijdens mijn studietijd zocht ik altijd uit hoeveel weken ik nodig had om een tentamen te leren. Daar telde ik dan een week bij op. In die week ging ik toch al elke dag in de bibliotheek zitten balen achter mijn boeken. Ik wist: als ik dat volhield, ging het daarna makkelijk. Wat ik daarmee wil zeggen is dat je een start moet hebben en dan aan de gang blijven. Dat is studeren. Dat is werken. Dat is een idee uitvoeren.”

Hij bladert door The Fastned Story en lacht zijn grote, witte tanden bloot. “Kijk, dit ben ik in mijn eerste elektrische auto.” Hij laat een foto zien van zichzelf, als kleuter in een jarenzeventigbotsauto. Ruud Lubbers, die eruitziet als een soepele Argentijn (op sandalen met sokken welteverstaan), houdt het stuur vast.

Uw vader heeft ook zakelijke interesse in de ontwikkeling van groene elektriciteit. Investeert hij in Fastned?

“Niet persoonlijk. De investeringsmaatschappij van de familie heeft ons geld geleend en ik ben daar nu directeur van. Ik heb wel veel contact met mijn vader, ook over zaken. Dat is heel leuk.”

Is het een veilig idee dat er altijd een financieel bolwerk achter u staat?

“Nou, financieel bolwerk. Ik kom uit een ondernemersfamilie, dat is belangrijker. Mijn overgrootvader had een café in IJmuiden waar veel schipperslui kwamen. Via hen kwam mijn opa, die vaak hielp achter de bar, terecht op een baggerschip dat naar Parijs ging. Hij belandde uiteindelijk in Rotterdam. Daar is hij gaan werken bij Hollandia, het bedrijf dat hij

later overnam. Helaas overleed hij jong. Mijn vader was 23, zijn broer 25. Mijn oma redeerde dat de jongens samen 48 waren en daarom best een bedrijf van duizend man konden runnen. Dat is een typerende gedachtegang binnen onze familie: als je volwassen bent en een goed stel hersens hebt, ben je klaar om te ondernemen. Met dat vertrouwen ben ik opgegroeid. Het speelt een grote rol in de beslissingen die ik neem. Overigens is het een illusie te denken dat je per definitie rijk wordt van ondernemen. Als je een onderneming kunt opzetten en hem in stand houden, doe je het al erg goed.”

Bent u verwend door uw ouders?

“Wel in die zin dat we nooit financiële zorgen hadden. Er was altijd meer dan genoeg. Maar we deden geen rare dingen. Een exorbitante uitspatting zul je van een Lubbers niet snel zien. Zelf hecht ik ook helemaal niet aan luxe of materie. Ik droom nooit over jachten van zeventig meter, dure auto's of weet ik veel. Dat soort dingen interesseert me niets. Leven is werken en daar haal ik voldoening uit. Dat was vroeger thuis ook de boodschap.”

Had dat een religieuze achtergrond?

“Nauwelijks. Tot ik een jaar of tien was gingen we geregeld naar de kerk. Daarna slechts een paar keer per jaar. Ik denk dat mijn vader tegenwoordig iets vaker gaat dan mijn moeder. Zij zat vroeger op een nonnenschool en heeft een gloeiende hekel aan de kerk.”

En u?

“Religie is voor mij niet de kerk. Ik geloof wel dat het niet is afgelopen met ons na de dood. Er moet meer zijn dan dit leven. Iets onverklaarbaars. Wat wij kunnen bevatten is een minuscuul deel. Marieke en ik moesten vroeger op de Binnenkant langs een steile trap naar vierhoog. Beneden en boven zaten lichtschakelaars die op tijd gingen. Het laatste stuk liepen we altijd in het donker want halverwege sloegen ze af. Zo stel ik me de mensheid voor. We lopen in het donker en vertrouwen op de ervaring dat er weer houvast komt met de volgende stap. Maar wat links en rechts van ons gebeurt, weten we niet.”

Voelt u zich opgejut door die onzekerheid?

“Ik wil niet te veel wachten, maar dat heeft ook een andere reden dan alleen het onbekende. Als ik geen stappen zet, word ik ingehaald en zal ik verzanden, daar ben ik zeker van. Daarom moet ik de aanjager blijven. En mijn inslag is daarnaast calvinistisch genoeg om onrustig te worden als ik niet doorwerk.”

Gelukkig laat u straks 201 oplaadpunten na. Voor het geval er toch niets anders is.

“Daar ben ik blij mee. Ik ben optimistisch over groene energie. Kolen en gas kunnen al niet meer concurreren met zonnepanelen en windmolens. Wie had dat ooit gedacht? Terwijl het zo logisch is. Als we later aan onze kleinkinderen vertellen dat de mensen vroeger een pijpje onder de auto of scooter hadden waar giftig gas uitkwam, slaan ze steil achterover. Compleet gestoord. En dan gaan ze natuurlijk vragen hoe we aan brandstof kwamen. Nou, antwoorden wij dan: je trok je nette kleren aan en reed naar een apparaat waar vloeibare olie uitkwam. Dat gooide je in de auto. Hahaha.”

Waarom lacht u nou eigenlijk zo hard?

“Omdat het beeld nu al zo krankzinnig is terwijl we er vooralsnog vrolijk mee doorgaan. Dat baart me uiteraard zorgen. Net als al die conflictharden overal. Hopelijk tempert het weer wat. Toen ik begin jaren negentig in New York studeerde, moesten we een keer een *paper* schrijven over een nieuw product. Ik schreef over een mobiele telefoon met camerafunctie, overtuigd dat die er zeker zou komen. Best vooruitdenkend. Het leek me dat er dan minder oorlogen zouden zijn, bijvoorbeeld omdat de hele wereld misstanden van dictators zou kunnen zien.”

“Inmiddels hebben miljarden mensen een cameratelefoon en het helpt geen snars. Hij brengt weliswaar van alles op gang, maar niet dat wat ik 25 jaar geleden voorspelde. Nou ja. Zo gaat het natuurlijk wel vaker met ideeën. Dat hindert niet. Als je maar altijd in je achterhoofd houdt dat als je niets doet met een idee, het honderd procent zeker is dat er ook niets gebeurt. Doe je wel iets, heb je kans dat het lukt.”

‘Als je volwassen bent en een goed stel hersens hebt, ben je klaar om te ondernemen’

